

dijous, 15 de febrer de 2024

Primera reunió de socis del projecte Europeu INTERREG “PETRA” a Jaca

El SEMB es va reunir a Jaca el 7 i 8 de febrer de 2024 amb representats de tots el socis del projecte Europeu PETRA “Aprofitament, posada en valor i promoció de tècniques de pedra seca a l'àmbit transpirinenc”.

El projecte, va ser el millor valorat dins de la seva categoria “*Prioridad 5: Impulsar el turismo sostenible, desarrollar la cultura*” en la convocatòria de projectes POCTEFA 2021-2027. Aquest projecte té una durada de 3 anys i un cost total de 1.183.843,17 €, dels quals 769.496,01 € provenen dels fons FEDER. Hi participen institucions de la regió transfronterera dels Pirineus, Espanya-França-Andorra. La *Comunidad de Trabajo de los Pirineos* (CTP) és el cap de fila transfronterer. Al grup de recerca SEMB de la Universitat de Lleida, el projecte està coordinat per la Dra. Lúdia Rincón Villarreal. Al partenariat en aquest moment hi participen el *Parc naturel régional des Pyrénées catalanes* (Occitanie, França), la *Université de Pau et des Pays de l'Adour* (Nouvelle-Aquitaine, França), el *Parque Pyrénées Ariègeoises* (Occitanie, França), la Comarca de Sobrarbe (Espanya), l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA, Catalunya).

El projecte PETRA va néixer el 2020 impulsat per la *Comunidad de Trabajo de los Pirineos* (CTP), que va coordinar un grup de treball transfronterer sobre patrimoni cultural compost per persones expertes i/o responsables dels serveis de patrimoni cultural dins de les 7 administracions membres de la CTP: les 4 comunitats autònomes del sud dels Pirineus, les 2 regions franceses i Andorra. En aquest marc, el 2022, la CTP va llançar una crida a idees sobre el patrimoni cultural lligat a la tècnica de la pedra seca i va organitzar a Saint Jean Pied de Port per tractar aquestes idees.

L'objectiu principal d'aquest projecte és promoure la identificació de la població dels Pirineus amb el seu patrimoni cultural vinculat a les construccions de pedra seca i pràctiques socioeconòmiques tradicionals, incrementar-ne la visibilitat, la posada en valor, la sostenibilitat i l'aprofitament com a recurs turístic-cultural, així com garantir la transferència i capitalització de bones pràctiques entre agents del territori.

La construcció en pedra seca forma part de l'herència cultural pirinenca amb centenars de quilòmetres de murs, camins, cabanes i altres infraestructures construïdes amb aquesta tècnica mil·lenària, a més d'edificis amb una gran varietat de propòsits, que van perfilant el paisatge cultural del territori transfronterer. El seu valor patrimonial és particularment important al Pirineu, ja que es tracta d'una tècnica constructiva tradicional que ha estat utilitzada durant segles a la zona. Aquesta tècnica consisteix en la creació de murs i construccions utilitzant únicament pedres sense cap argamassa o ciment per unir-les. La pedra seca és una part fonamental del patrimoni cultural i natural dels Pirineus i es considera una tècnica de gran valor històric i cultural. De fet, el patrimoni de la pedra seca als Pirineus francesos i espanyols, no només a través de la recuperació dels elements físics sinó també de la tècnica i els usos ancestrals, va ser reconegut com a Patrimoni Immaterial de la Humanitat de la UNESCO el 2018. El patrimoni de la pedra seca andorrà s'ha unit molt recentment a aquesta prestigiosa llista el març de 2023. La tècnica de la pedra seca es caracteritza pel seu respecte al medi ambient, ja que no utilitza materials artificials ni produeix residus, cosa que la converteix en una tècnica sostenible i ecològica. A més, requereix una gran habilitat i coneixement per part dels treballadors que la realitzen, per la qual cosa es considera un art. Un art que pot contribuir a la inserció professional, al foment d'un turisme

sostenible, a l'aplicació de solucions basades en la natura davant dels riscos naturals o fins i tot a la protecció de la biodiversitat gràcies al paper que aquestes estructures juguen a l'agropastoralisme i també en la protecció de la biodiversitat, ja que les construccions de pedra seca representen també un hàbitat destacat per a plantes, líquens, insectes i petits mamífers i rèptils.